

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA LUKOV
příspěvková organizace



KOUZELNÁ PASTELKA

Školní vzdělávací program školní družiny



Motto

*„Každé dítě v sobě ukrývá jedinečné barvy.
Úkolem školy není obraz namalovat za něj,
ale pomoci mu objevit vlastní odstíny.“*

Platnost dokumentu

Platnost od: 1. září 2026

Zpracovala:

Mgr. Blanka Potěšilová, ředitelka školy



ZŠ a MŠ Lukov
2026

ÚVODNÍ SLOVO ŘEDITELKY

„Každé dítě je originál. Každé přichází do školy se svými sny, schopnostmi, zájmy i tempem, kterým objevuje svět. Naším úkolem není vést všechny stejnou cestou, ale vytvářet prostředí, ve kterém může každý najít svou vlastní.“

Milí rodiče, kolegové a přátelé školy,

školní družina není pouze místem, kde děti tráví čas po vyučování. Je především bezpečným prostorem pro odpočinek, tvořivost, hru, přátelství i objevování nových zážitků. Právě zde mají děti možnost rozvíjet svou fantazii, učit se spolupráci, získávat nové zkušenosti a prožívat radost z každodenních drobných úspěchů.

Školní vzdělávací program Kouzelná pastelka vznikl s cílem vytvořit prostředí, ve kterém se každé dítě bude cítit přijímané, respektované a motivované k dalšímu rozvoji. Název programu symbolizuje pestrost dětského světa. Stejně jako každá pastelka přináší do obrázku jinou barvu, přináší každé dítě do školní družiny svou jedinečnost. Teprve společně vytváříme obraz plný rozmanitosti, vzájemného respektu a spolupráce.

Program navazuje na vzdělávací cíle školy a podporuje rozvoj klíčových kompetencí přirozenou cestou – prostřednictvím her, projektů, pohybových aktivit, tvoření, pobytu v přírodě i společných rozhovorů. Důležitou součástí je také budování pozitivních vztahů, rozvoj samostatnosti, odpovědnosti a zdravého sebevědomí.

Naší snahou je, aby školní družina byla místem, kam děti přicházejí s radostí, kde mohou být samy sebou a kde získávají nejen nové dovednosti, ale především krásné vzpomínky na dětství.

Věřím, že Kouzelná pastelka bude inspirací pro každodenní práci pedagogů, oporou pro rodiče a především průvodcem dětí na jejich cestě za poznáním, přátelstvím a radostí z objevování.

Děkuji všem, kteří se podílejí na vytváření prostředí, ve kterém mohou děti bezpečně růst, učit se a rozvíjet svůj jedinečný potenciál.

S úctou

Mgr. Blanka Potěšilová

ředitelka školy



IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Základní údaje o škole

Údaj	Informace
Název školy	Základní škola a mateřská škola Lukov, příspěvková organizace
Sídlo školy	Lukov 32, 676 02 Moravské Budějovice
Ředitelka školy	Mgr. Blanka Potěšilová
IČO	75022427
Telefon	568 420 154
E-mail	b.potesilova@seznam.cz
Webové stránky	www.skolaalukov.cz

Zřizovatel

Údaj	Informace
Název	Obec Lukov
Adresa	Lukov 119, 676 02 Moravské Budějovice
E-mail	oulukov@seznam.cz

Údaje o dokumentu

Údaj	Informace
Název dokumentu	Školní vzdělávací program školní družiny KOUZELNÁ PASTELKA
Zpracovala	Mgr. Blanka Potěšilová, ředitelka školy
Spolupráce při zpracování	Martina Bořecká, Alena Fenclová

Údaj	Informace
Pedagogická rada projednala dne	28. 8. 2026
Školská rada projednala dne	30. 8. 2026
Platnost od	1. září 2026
Účinnost od	1. září 2026

Schvalovací doložka

	Datum	Podpis
Vydala: Mgr. Blanka Potěšilová, ředitelka školy		
Zpracovala: Mgr. Blanka Potěšilová		

1. PROČ VZNIKLA KOUZELNÁ PASTELKA

„Dítě není nádoba, kterou je třeba naplnit, ale světlo, které je třeba podporovat, aby mohlo zářit.“

1.1 Myšlenka programu

Školní družina představuje významnou součást života školy. Navazuje na vzdělávání ve vyučování a vytváří prostor, ve kterém děti mohou odpočívat, rozvíjet své zájmy, navazovat přátelství, objevovat nové možnosti a získávat zkušenosti prostřednictvím hry, tvořivé činnosti i společných zážitků.

Školní vzdělávací program **Kouzelná pastelka** vznikl z potřeby vytvořit jednotnou a srozumitelnou koncepci práce školní družiny, která propojuje odborné požadavky na zájmové vzdělávání s každodenní pedagogickou praxí. Nejde pouze o soubor plánovaných činností, ale o společnou vizi prostředí, ve kterém se každé dítě může cítit bezpečně, respektovaně a přijímaně.

Název programu vychází z jednoduché, ale hluboké myšlenky – každé dítě je jedinečné. Stejně jako každá pastelka má svou vlastní barvu, má i každé dítě své schopnosti, zájmy, tempo učení i způsob, jakým objevuje svět. Úkolem školní družiny není děti měnit podle předem dané představy, ale vytvářet podmínky, aby mohly rozvíjet svůj potenciál a zažívat radost z vlastního pokroku.

1.2 Školní družina jako místo rozvoje

Věříme, že kvalitní školní družina není pouze místem pobytu po vyučování. Je přirozeným pokračováním školního života, ve kterém mají děti možnost rozvíjet nejen své vědomosti a dovednosti, ale také charakter, samostatnost, tvořivost, odpovědnost a schopnost spolupracovat.

Každodenní činnost školní družiny je založena na vyváženém střídání odpočinku, spontánní hry, řízených aktivit, pohybu, pobytu venku a příležitostí k vlastnímu rozhodování. Děti získávají zkušenosti přirozenou cestou – prostřednictvím prožitků, objevování, společné práce i vzájemné pomoci.

Program podporuje rozvoj zdravého sebevědomí, pozitivních vztahů a odpovědného přístupu k sobě, druhým lidem i okolnímu světu.

1.3 Symbolika Kouzelné pastelky

Pastelka je jednoduchý předmět, který děti dobře znají. V našem programu však představuje více než jen výtvarnou pomůcku.

Je symbolem:

- jedinečnosti každého dítěte,
- tvořivosti a fantazie,
- radosti z objevování,
- svobody hledat vlastní cestu,
- spolupráce a vzájemného respektu,

- rozmanitosti dětského světa.

Stejně jako obraz nevznikne jedinou barvou, ani školní družina není tvořena jedinou činností. Smysluplné vzdělávání vzniká propojením mnoha zkušeností, vztahů a společně prožitých okamžiků.

Naše pedagogická praxe

Ve školní družině vytváříme prostředí, ve kterém mají děti možnost zkoušet nové věci, dělat chyby, hledat vlastní řešení a zažívat radost z úspěchu. Vědomě podporujeme jejich samostatnost, spolupráci i odpovědnost a respektujeme, že každé dítě potřebuje k rozvoji jiné tempo a jinou míru podpory.

Vazba na filozofii Kouzelné pastelky

Kouzelná pastelka není program založený na výkonu. Je založený na důvěře. Věříme, že dítě, které se cítí bezpečně, přijímané a respektované, má nejlepší podmínky pro učení, tvořivost i budování zdravých vztahů. Naším cílem je, aby si děti ze školní družiny odnášely nejen nové dovednosti, ale především pocit, že byly součástí prostředí, kde mohly být samy sebou.

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

„Školní družina je místem, kde děti po vyučování pokračují v objevování světa – tentokrát prostřednictvím hry, zážitků a vzájemných vztahů.“

2.1 Postavení školní družiny

Školní družina je součástí Základní školy a mateřské školy Lukov, příspěvkové organizace. Poskytuje zájmové vzdělávání žákům prvního stupně základní školy a svou činností navazuje na školní vzdělávací program pro základní vzdělávání.

Posláním školní družiny je vytvářet bezpečné, podnětné a přátelské prostředí, ve kterém děti smysluplně tráví čas po skončení vyučování. Vedle odpočinku a relaxace nabízí prostor pro rozvoj osobnosti dítěte, podporu jeho zájmů, tvořivosti, pohybových dovedností i sociálních kompetencí.

Výchovně vzdělávací činnost probíhá v souladu s platnou legislativou a vychází z principů dobrovolnosti, individuálního přístupu, respektu k potřebám dítěte a úzké spolupráce s rodinou.

2.2 Charakteristika školní družiny při ZŠ a MŠ Lukov

Školní družina navštěvují žáci 1.–5. ročníku základní školy. Díky menšímu počtu dětí je možné vytvářet prostředí založené na osobním přístupu, vzájemné důvěře a každodenním kontaktu mezi dětmi i pedagogy.

Přirozenou součástí života školní družiny je spolupráce napříč věkovými skupinami. Starší děti se učí být ohleduplné a pomáhat mladším spolužákům, mladší děti naopak získávají pozitivní vzory a přirozeně rozvíjejí své sociální dovednosti.

Rodinná atmosféra školy umožňuje vytvářet pevné vztahy mezi dětmi, vychovateli, učiteli i zákonnými zástupci. Školní družina tak není oddělenou součástí školy, ale její přirozenou součástí, která spoluvytváří školní klima.

2.3 Prostředí školní družiny

Činnost školní družiny probíhá v prostorách školy, které poskytují bezpečné a příjemné zázemí pro každodenní pobyt dětí.

K dispozici jsou:

- herní a odpočinkové zóny,
- pracovní místa pro výtvarné a tvořivé činnosti,
- prostor pro společenské hry,
- čtenářský koutek,
- školní zahrada,
- sportovní a přírodní zázemí v okolí školy.

Při plánování aktivit jsou pravidelně využívány také další prostory školy, okolní příroda i významná místa obce Lukov. Děti tak poznávají prostředí, ve kterém žijí, a vytvářejí si k němu pozitivní vztah.

2.4 Kapacita

Kapacita školní družiny je 45 žáků.

2.5 Organizace činnosti

- Družina poskytuje zájmové vzdělávání žákům 1.- 5. ročníku v době mimo vyučování,
- činnost družiny je vykonávána ve dnech školního vyučování mimo prázdniny,
- družina organizuje zájmové vzdělávání účastníkům přihlášeným k pravidelné denní docházce,
- družina umožňuje účastníkům odpočinkové činnosti a přípravu na vyučování,
- oddělení se naplňují nejvýše do počtu 30 dětí,
- činnost školní družiny se řídí Školním vzdělávacím programem pro školní družinu.

2.6 Charakter vzdělávání

Zájmové vzdělávání ve školní družině je založeno na principech prožitkového učení.

Děti poznávají svět prostřednictvím:

- hry,
- tvořivých činností,
- pohybových aktivit,
- experimentování,
- společných projektů,
- pobytu v přírodě,
- kulturních a společenských akcí,
- každodenních životních situací.

Vychovatelka vystupuje jako průvodce, který děti motivuje, podporuje jejich samostatnost a vytváří příležitosti k vlastní aktivitě. Důraz není kladen na výkon, ale na radost z objevování, spolupráce a osobního rozvoje.

2.7 Spolupráce s rodinou a partnery

Školní družina považuje spolupráci s rodiči za důležitou součást své činnosti.

Vzájemná komunikace je založena na otevřenosti, důvěře a partnerském přístupu. Zákonní zástupci jsou pravidelně informováni o činnosti školní družiny, zapojují se do

společných akcí školy a mají možnost podílet se na vytváření příjemného prostředí pro děti.

Školní družina dále spolupracuje se zřizovatelem, místními spolky, knihovnami, kulturními institucemi a dalšími partnery, kteří obohacují vzdělávací nabídku a přispívají k propojení školy s životem obce.

Naše pedagogická praxe

Věříme, že děti se nejlépe rozvíjejí tam, kde se cítí bezpečně a kde mohou zažívat úspěch. Proto vytváříme prostředí založené na vzájemném respektu, otevřené komunikaci a přátelských vztazích. Každé dítě má možnost zapojit se podle svých schopností, zájmů a aktuálních potřeb.

Vazba na filozofii Kouzelné pastelky

Každá barva pastelky je jiná, přesto společně vytvářejí harmonický obraz. Stejnou hodnotu mají i rozdílné osobnosti dětí. Školní družina je místem, kde se děti učí přijímat odlišnosti, spolupracovat, vzájemně si pomáhat a objevovat, že právě rozmanitost je zdrojem společného obohacení.

3. FILOZOFIE ŠKOLNÍ DRUŽINY

„Největší hodnotou školní družiny nejsou připravené aktivity, ale prostředí, ve kterém mohou děti vyrůstat v sebevědomé, tvořivé a ohleduplné osobnosti.“

3.1 Naše pojetí školní družiny

Školní družinu chápeme jako místo, kde děti po skončení vyučování nacházejí rovnováhu mezi odpočinkem, hrou, tvořivostí a přirozeným učením. Každý den přináší nové příležitosti k objevování, spolupráci i rozvoji osobnosti dítěte.

Usilujeme o vytvoření prostředí, ve kterém se každé dítě cítí bezpečně, přijímané a respektované. Věříme, že právě pocit důvěry a psychické pohody je základním předpokladem pro zdravý rozvoj dítěte i pro vytváření pozitivních vztahů.

Naší snahou je, aby děti odcházely ze školní družiny nejen s novými zážitky a dovednostmi, ale také s pocitem, že jsou důležitou součástí společenství, ve kterém mají své místo.

3.2 Dítě v centru našeho zájmu

Každé dítě je jedinečnou osobností s vlastním temperamentem, zkušenostmi, zájmy i potřebami. Proto respektujeme individuální tempo vývoje a podporujeme děti v objevování jejich silných stránek.

Vycházíme z přesvědčení, že děti se nejlépe učí prostřednictvím vlastních zkušeností. Nabízíme jim pestrou škálu činností, které rozvíjejí jejich tvořivost, samostatnost, komunikaci, odpovědnost i schopnost spolupracovat.

Podporujeme radost z poznávání a vedeme děti k tomu, aby se nebály hledat nová řešení, klást otázky a přemýšlet o světě kolem sebe.

3.3 Hodnoty programu Kouzelná pastelka

Celým programem prostupují hodnoty, které vytvářejí společný rámec každodenní práce školní družiny.

- **Bezpečí**

Dítě potřebuje prostředí, ve kterém se cítí jistě a může být samo sebou. Proto vytváříme atmosféru důvěry, vzájemného respektu a otevřené komunikace.

- **Respekt**

Každé dítě si zaslouží úctu bez ohledu na své schopnosti, věk nebo individuální potřeby. Vedeme děti k toleranci, empatii a ohleduplnosti.

- **Spolupráce**

Podporujeme společné plánování, sdílení zkušeností i vzájemnou pomoc. Děti se učí přijímat odpovědnost za sebe i za skupinu.

- **Tvořivost**

Rozvíjíme fantazii, zvědavost a odvahu hledat vlastní cesty. Oceňujeme nápaditost, aktivitu i radost z tvoření.

- **Odpovědnost**

Vedeme děti k samostatnosti, plnění dohodnutých pravidel a péči o společné prostředí.

- **Radost**

Považujeme radost z činnosti za jeden z nejdůležitějších předpokladů úspěšného učení i zdravého osobnostního rozvoje.

3.4 Vychovatelka jako průvodce

Role vychovatelky spočívá nejen v organizaci činností, ale především v citlivém provázení dítěte jeho každodenními zkušenostmi.

Vychovatelka vytváří podmínky pro aktivní zapojení všech dětí, podporuje jejich samostatnost, všímá si individuálních potřeb a poskytuje bezpečný prostor pro vlastní iniciativu. Je partnerem, který naslouchá, povzbuzuje a pomáhá dětem objevovat jejich schopnosti.

Svým osobním příkladem vede děti ke slušnosti, spolupráci, odpovědnosti a úctě k druhým lidem.

3.5 Společně vytváříme místo, kam se děti těší

Kvalitní školní družina nevzniká pouze díky dobře připravenému programu. Její skutečnou hodnotu tvoří každodenní vztahy mezi dětmi, pedagogy a zákonnými zástupci.

Naším cílem je vytvářet prostředí, kde se děti cítí vítané, mohou zažívat úspěch, učit se ze svých zkušeností a odcházet domů s pocitem dobře prožitého dne.

Právě drobné každodenní okamžiky – společná hra, úsměv, pomoc kamarádovi nebo radost z vlastního nápadu – vytvářejí vzpomínky, které si děti nesou do dalšího života.



Naše pedagogická praxe

V každodenní práci podporujeme děti v samostatném rozhodování, spolupráci a hledání vlastních řešení. Dáváme jim prostor vyjádřit svůj názor, převzít přiměřenou odpovědnost a zažívat úspěch. Věříme, že právě tyto zkušenosti posilují jejich sebevědomí, odolnost a schopnost vytvářet zdravé mezilidské vztahy.



Vazba na filozofii Kouzelné pastelky

Pastelka sama o sobě nevytvoří obraz. Potřebuje ruku, která ji vede, a prostor, kde může zanechat svou stopu. Stejně tak dítě potřebuje bezpečné prostředí, podporu a důvěru, aby mohlo rozvíjet své schopnosti a objevovat vlastní cestu. Filozofie **Kouzelné**

pastelky stojí na přesvědčení, že každé dítě má v sobě potenciál, který může rozkvést, pokud dostane příležitost.

4. CÍLE ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

„Cílem vzdělávání není pouze předat dětem nové poznatky, ale pomoci jim vyrůst v samostatné, tvořivé a zodpovědné osobnosti.“

4.1 Hlavní cíl školní družiny

Hlavním cílem školní družiny je vytvářet bezpečné, podnětné a inspirativní prostředí, ve kterém děti smysluplně tráví volný čas, rozvíjejí své schopnosti, upevňují pozitivní vztahy a získávají zkušenosti důležité pro svůj osobní život.

Zájmové vzdělávání navazuje na školní vzdělávání a přispívá k harmonickému rozvoji osobnosti dítěte. Prostřednictvím pestré nabídky činností podporuje rozvoj vědomostí, dovedností, postojů i hodnot a vede děti k aktivnímu, zdravému a odpovědnému způsobu života.

4.2 Dílčí cíle

- **Rozvoj osobnosti dítěte**

Podporujeme zdravé sebevědomí, samostatnost a schopnost dítěte rozhodovat se přiměřeně svému věku. Vedeme děti k tomu, aby poznávaly své silné stránky, rozvíjely své zájmy a učily se překonávat obtíže.

- **Rozvoj sociálních kompetencí**

Vytváříme příležitosti ke spolupráci, vzájemné pomoci a otevřené komunikaci. Děti vedeme k respektování pravidel, řešení konfliktů dohodou a k odpovědnému chování vůči ostatním.

- **Podpora tvořivosti**

Nabízíme činnosti, které rozvíjejí fantazii, tvořivé myšlení a schopnost hledat vlastní řešení. Oceňujeme originalitu, aktivitu i radost z tvoření.

- **Podpora zdravého životního stylu**

Vedeme děti k pravidelnému pohybu, pobytu na čerstvém vzduchu, zdravým návykům a péči o vlastní zdraví. Přírozenou součástí programu je odpočinek a vyvážené střídání činností.

- **Rozvoj vztahu k přírodě**

Prostřednictvím pobytu venku, pozorování přírody a praktických činností vedeme děti k odpovědnému vztahu k životnímu prostředí a k uvědomění si významu ochrany přírody.

- **Rozvoj občanských hodnot**

Podporujeme úctu k tradicím, kulturním hodnotám, místu, kde děti žijí, i k demokratickým principům soužití. Vedeme děti k odpovědnému přístupu ke společnému majetku a k aktivnímu zapojení do života školy i obce.

4.3 Jak našich cílů dosahujeme

Stanovené cíle naplňujeme prostřednictvím každodenních činností, které respektují věkové zvláštnosti dětí i jejich individuální potřeby.

Využíváme zejména:

- hru jako přirozený prostředek učení,
- prožitkové a činnostní učení,
- tvořivé dílny,
- pohybové a sportovní aktivity,
- pobyt v přírodě,
- projektové dny,
- tematické programy,
- komunitní kruhy,
- spolupráci ve dvojicích i skupinách,
- samostatné i společné řešení praktických situací.

Důležitou součástí vzdělávání je také prostor pro spontánní činnost dítěte, odpočinek a možnost svobodné volby.

4.4 Individualizace a rovné příležitosti

Každé dítě má právo rozvíjet své schopnosti vlastním tempem. Ve školní družině proto respektujeme individuální potřeby, zájmy, možnosti i odlišné styly učení.

Přizpůsobujeme organizaci činností tak, aby se do nich mohly aktivně zapojit všechny děti bez ohledu na jejich schopnosti či případná podpůrná opatření. Podporujeme vzájemnou toleranci, respekt a vytváříme prostředí, ve kterém se každý může cítit úspěšný.

4.5 Směřování programu Kouzelná pastelka

Neusilujeme pouze o to, aby děti uměly více. Chceme, aby se stávaly dobrými lidmi – ohleduplnými, zvědavými, samostatnými a odpovědnými.

Naším cílem je, aby si děti ze školní družiny odnášely nejen nové znalosti a dovednosti, ale také radost ze společně prožitého času, důvěru ve vlastní schopnosti a chuť objevovat svět kolem sebe.



Naše pedagogická praxe

Při plánování činností vycházíme z aktuálních potřeb dětí, jejich zájmů i každodenních situací. Podporujeme aktivní zapojení všech účastníků, vytváříme prostor pro vlastní iniciativu a vedeme děti k tomu, aby přebíraly odpovědnost za své jednání i za společné prostředí.

Vazba na filozofii Kouzelné pastelky

Každá pastelka zanechává jinou stopu, přesto všechny společně vytvářejí harmonický obraz. Stejně tak každé dítě přispívá do života školní družiny svými schopnostmi, nápady a zkušenostmi. Naším cílem není děti sjednocovat, ale pomáhat jim rozvíjet jejich jedinečnost a učit je, že rozdílnost je přirozenou součástí společného života.

5. KLÍČOVÉ KOMPETENCE ROZVÍJENÉ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

„Kompetence nevznikají tím, co dětem říkáme, ale tím, co mohou samy prožít, vyzkoušet a objevit.“

5.1 Pojetí klíčových kompetencí

Školní družina vytváří přirozené podmínky pro rozvoj klíčových kompetencí, které dětem umožňují úspěšně zvládat každodenní situace, spolupracovat s ostatními, rozvíjet vlastní schopnosti a vytvářet si pozitivní vztah k celoživotnímu učení.

Rozvoj kompetencí probíhá především prostřednictvím hry, tvořivých činností, prožitkového učení, komunikace, pohybu, společných projektů a každodenních situací. Nejedná se o izolované vzdělávací cíle, ale o dlouhodobý proces, který prostupuje všemi aktivitami školní družiny.

5.2 Kompetence k učení

Vedeme děti k tomu, aby poznávaly svět s radostí, byly zvědavé a dokázaly využívat získané zkušenosti v nových situacích.

Dítě:

- objevuje nové poznatky prostřednictvím vlastní činnosti,
- dokončuje započaté úkoly přiměřeně svým možnostem,
- hledá souvislosti mezi získanými zkušenostmi,
- učí se hodnotit vlastní práci,
- přijímá nové výzvy jako příležitost k osobnímu rozvoji.

5.3 Kompetence k řešení problémů

Podporujeme děti v samostatném přemýšlení, hledání různých možností řešení a schopnosti poučit se z vlastních zkušeností.

Dítě:

- hledá více způsobů řešení situací,
- nebojí se požádat o radu nebo pomoc,
- přemýšlí o důsledcích svého jednání,
- učí se rozhodovat přiměřeně svému věku,
- přijímá chybu jako přirozenou součást učení.

5.4 Komunikativní kompetence

Vedeme děti ke kultivované komunikaci, schopnosti naslouchat druhým a respektovat odlišné názory.

Dítě:

- vyjadřuje své myšlenky přiměřeným způsobem,
- naslouchá ostatním,
- zapojuje se do společných rozhovorů,
- spolupracuje při skupinových činnostech,
- využívá komunikaci k navazování přátelských vztahů.

5.5 Sociální a personální kompetence

Každodenní činnost školní družiny přispívá k rozvoji zdravých mezilidských vztahů a pozitivního sebepojetí dítěte.

Dítě:

- spolupracuje s ostatními,
- respektuje společná pravidla,
- přijímá odpovědnost za své jednání,
- poskytuje pomoc druhým,
- učí se přijímat pochvalu i konstruktivní zpětnou vazbu.

5.6 Občanské kompetence

Vedeme děti k odpovědnému vztahu k sobě, druhým lidem i prostředí, ve kterém žijí.

Dítě:

- respektuje základní pravidla společného soužití,
- chrání přírodu i společný majetek,
- váží si kulturních tradic,
- aktivně se zapojuje do života školy,
- chápe význam vzájemné pomoci a solidarity.

5.7 Kompetence pracovní

Prostřednictvím praktických činností vedeme děti k pečlivosti, samostatnosti a odpovědnosti.

Dítě:

- dokončuje započatou práci,
- používá bezpečně pracovní pomůcky,
- udržuje pořádek na svém pracovním místě,
- šetrně zachází s materiály,
- váží si výsledků vlastní práce i práce ostatních.

5.8 Digitální kompetence

Přiměřeně věku dětí rozvíjíme bezpečné a smysluplné využívání digitálních technologií.

Dítě:

- využívá digitální technologie při vzdělávacích a tvořivých činnostech,
- dodržuje pravidla bezpečného chování v digitálním prostředí,
- rozlišuje vhodné a nevhodné informace,
- chápe význam ochrany osobních údajů,
- využívá technologie jako prostředek poznávání, nikoli jako cíl.

5.9 Propojení kompetencí v programu Kouzelná pastelka

Jednotlivé klíčové kompetence se vzájemně prolínají a rozvíjejí při všech činnostech školní družiny. Každý tematický celek, projekt i každodenní aktivita vytvářejí příležitosti k jejich přirozenému osvojování.

Neusilujeme o mechanické plnění jednotlivých kompetencí, ale o vytváření prostředí, ve kterém děti získávají zkušenosti vedoucí k jejich postupnému a přirozenému rozvoji.

Naše pedagogická praxe

Klíčové kompetence nerozvíjíme prostřednictvím samostatných „lekci“. Stávají se přirozenou součástí každodenního života školní družiny – při společné hře, řešení drobných konfliktů, plánování aktivit, pobytu venku, tvořivých činnostech i při běžných rozhovorech s dětmi. Vědomě vytváříme situace, ve kterých mohou děti převzít iniciativu, spolupracovat a zažít pocit úspěchu.

Vazba na filozofii Kouzelné pastelky

Stejně jako se obraz skládá z mnoha barev, rozvíjí se osobnost dítěte prostřednictvím mnoha zkušeností. Každá činnost přidává novou „barvu“ – poznání, odvahu, spolupráci, tvořivost nebo odpovědnost. Teprve jejich propojením vzniká harmonický celek, který dítě provází na jeho cestě životem.

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH ŠKOLNÍ DRUŽINY

„Dítě si nejlépe zapamatuje to, co samo prožije. Každý den může být novým dobrodružstvím, pokud mu dáme prostor objevovat svět všemi smysly.“

6.1 Pojetí vzdělávacího obsahu

Vzdělávací obsah školní družiny vychází z cílů zájmového vzdělávání, navazuje na školní vzdělávací program základní školy a respektuje věkové zvláštnosti, potřeby i zájmy dětí mladšího školního věku.

Program **Kouzelná pastelka** je postaven na celoročním tematickém konceptu, který propojuje jednotlivé oblasti osobnostního rozvoje prostřednictvím sedmi symbolických barev. Každá barva představuje určitou hodnotu a současně otevírá prostor pro pestrou nabídku činností během celého školního roku.

Jednotlivé tematické okruhy se vzájemně prolínají. Nenavazují na sebe jako uzavřené celky, ale vytvářejí propojený systém, který umožňuje pružně reagovat na aktuální potřeby dětí, roční období, tradice i život školy.

6.2 Barevný svět Kouzelné pastelky

Červená pastelka – Laskavost

Motto:

„Laskavost je barva, která nikdy nevybledne.“

Červená pastelka symbolizuje přátelství, vzájemnou pomoc, empatii a bezpečné vztahy.

Děti se učí:

- spolupracovat,
- naslouchat druhým,
- respektovat odlišnosti,
- řešit konflikty klidnou cestou,
- projevovat ohleduplnost a pomoc.

Příklady činností

- komunitní kruhy,
- kooperativní hry,
- třídní výzvy,
- charitativní projekty,
- společná tvorba pravidel,
- příběhy o přátelství.

Modrá pastelka – Spolupráce

Motto:

„Společně dokážeme více než každý sám.“

Modrá pastelka rozvíjí schopnost domluvit se, plánovat společnou práci a přijímat odpovědnost za skupinu.

Děti:

- pracují ve dvojicích,
- plánují společné aktivity,
- učí se rozdělovat role,
- respektují názory ostatních,
- zažívají úspěch celé skupiny.

Příklady činností

- týmové hry,
- společné stavby,
- projektové dny,
- badatelské úkoly,
- společná výtvarná díla.

**Zelená pastelka – Příroda****Motto:**

„Nejkrásnější učebnou je svět kolem nás.“

Rozvíjí vztah k přírodě, odpovědnosti a udržitelnému způsobu života.

Děti:

- poznávají rostliny a živočichy,
- pečují o své okolí,
- pozorují změny v přírodě,
- třídí odpad,
- objevují krásu krajiny.

Příklady činností

- přírodovědné vycházky,
- školní zahrada,
- tvoření z přírodnin,
- ekologické projekty,
- pozorování počasí.

**Žlutá pastelka – Tvořivost**

Motto:

„Fantazie otevírá dveře novým možnostem.“

Podporuje tvořivé myšlení, představivost a radost z vlastní práce.

Děti:

- experimentují,
- tvoří různými technikami,
- navrhují vlastní řešení,
- rozvíjejí estetické cítění.

Příklady činností

- výtvarné dílny,
- dramatická výchova,
- hudební aktivity,
- práce s příběhem,
- rukodělné projekty.

 Oranžová pastelka – Pohyb**Motto:**

„Pohyb je radost, která patří každému dni.“

Rozvíjí zdravý životní styl, obratnost, spolupráci a radost z aktivního pohybu.

Děti:

- sportují,
- soutěží fair play,
- poznávají nové pohybové hry,
- učí se pečovat o své zdraví.

Příklady činností

- sportovní odpoledne,
- překážkové dráhy,
- taneční aktivity,
- pobyt venku,
- turistické vycházky.

 Fialová pastelka – Objevování

Motto:

„Každá otázka je začátkem nového poznání.“

Rozvíjí zvědavost, badatelské myšlení a radost z objevování.

Děti:

- experimentují,
- pozorují,
- hledají souvislosti,
- řeší problémy,
- kladou otázky.

Příklady činností

- jednoduché pokusy,
- badatelské projekty,
- logické hry,
- práce s mapou,
- technické stavebnice.

**Duhová pastelka – Společné projekty****Motto:**

„Každá barva je krásná. Dohromady tvoří něco výjimečného.“

Závěrečná část propojuje všechny předchozí oblasti.

Patří sem:

- tradiční akce školy,
- projektové dny,
- slavnosti,
- mezigenerační setkávání,
- vystoupení,
- tematické týdny,
- komunitní aktivity.

Právě zde děti využívají vše, co během roku získaly.

Prolínání vzdělávacích oblastí

Jednotlivé tematické okruhy nejsou vyučovány odděleně. Každá aktivita zpravidla rozvíjí více oblastí současně. Například přírodovědná vycházka podporuje vztah k přírodě, spolupráci, pohyb, komunikaci i schopnost pozorovat a objevovat nové souvislosti.

Tento přístup odpovídá přirozenému způsobu učení dětí mladšího školního věku a umožňuje vytvářet smysluplné a dlouhodobě zapamatovatelné zkušenosti.

Naše pedagogická praxe

Program plánujeme tak, aby se všechny tematické oblasti během školního roku přirozeně střídaly a vzájemně doplňovaly. Vycházíme z aktuálních potřeb dětí, ročního období, významných tradic i života školy. Zachováváme dostatek prostoru pro spontánní hru, vlastní iniciativu dětí a jejich nápady.

Vazba na filozofii Kouzelné pastelky

Sedm barev představuje sedm cest k rozvoji dítěte. Každá je důležitá sama o sobě, skutečnou sílu však získávají až ve vzájemném propojení. Stejně jako obraz nevzniká jedinou barvou, ani harmonický rozvoj dítěte nevychází z jedné činnosti. Vzniká z pestré mozaiky zážitků, vztahů, objevování, tvoření, pohybu i radosti ze společně prožitého času.

7. FORMY A METODY ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

„Nejdůležitější není, co dítěti nabídneme, ale jakým způsobem ho k objevování světa povedeme.“

7.1 Pedagogické pojetí práce

Ve školní družině vytváříme prostředí, které podporuje aktivní zapojení dětí, jejich přirozenou zvědavost a radost z objevování. Činnosti plánujeme tak, aby byly přiměřené věku dětí, navazovaly na jejich zkušenosti a nabízely prostor pro vlastní iniciativu, tvořivost i spolupráci.

Dítě nevnímáme jako pasivního příjemce připravených aktivit, ale jako aktivního účastníka, který svými nápady, otázkami a zkušenostmi spoluutváří podobu společně prožitého času.

Vychovatelka vystupuje jako průvodce, který děti motivuje, podporuje, povzbuzuje a vytváří podmínky pro jejich všestranný rozvoj.

7.2 Formy zájmového vzdělávání

Činnost školní družiny je organizována tak, aby respektovala potřebu střídání odpočinku, spontánní hry a řízených aktivit.

V průběhu školního roku využíváme zejména tyto formy práce:

- **Pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost**

Každodenní činnosti plánované podle tematických okruhů programu **Kouzelná pastelka**, které podporují všestranný rozvoj dítěte.

- **Spontánní činnosti**

Volná hra a vlastní aktivity dětí představují přirozenou součást života školní družiny. Poskytují prostor pro rozvoj samostatnosti, tvořivosti, komunikace i odpočinku.

- **Příležitostné akce**

Jednorázové aktivity pořádané během školního roku:

- projektové dny,
- tematické týdny,
- tvořivé dílny,
- sportovní odpoledne,
- kulturní programy,
- výlety,
- besedy,
- slavnosti školy.

- **Pobyt venku**

Každodenní pobyt na čerstvém vzduchu je přirozenou součástí programu. Využíváme školní zahradu, sportovní hřiště i okolní přírodu.

- **Odpočinkové činnosti**

Po skončení vyučování vytváříme dětem prostor pro relaxaci, četbu, klidové hry a individuální odpočinek podle jejich aktuálních potřeb.

7.3 Metody práce

Při vzdělávání využíváme pestrou škálu metod, které podporují aktivní zapojení dětí a jejich přirozenou motivaci.

- **Prožitkové učení**

Děti získávají nové zkušenosti prostřednictvím vlastních zážitků a praktických činností.

- **Učení hrou**

Hra je základním prostředkem zájmového vzdělávání. Rozvíjí tvořivost, komunikaci, spolupráci i schopnost řešit problémy.

- **Kooperativní učení**

Děti pracují ve dvojicích i skupinách, učí se plánovat, domlouvat, rozdělovat role a společně dosahovat stanovených cílů.

- **Projektové učení**

Tematické projekty propojují více vzdělávacích oblastí a umožňují dětem objevovat souvislosti mezi jednotlivými činnostmi.

- **Badatelské činnosti**

Podporujeme zvědavost dětí prostřednictvím pozorování, experimentování, kladení otázek a hledání vlastních odpovědí.

- **Reflexe**

Součástí činností je společné sdílení zkušeností, hodnocení průběhu aktivit a hledání možností dalšího rozvoje.

7.4 Individualizace vzdělávání

Každé dítě přichází do školní družiny s odlišnými zkušenostmi, zájmy i potřebami.

Proto:

- nabízíme činnosti různé náročnosti,
- respektujeme individuální tempo práce,
- podporujeme vlastní iniciativu,
- vytváříme příležitosti k volbě,
- oceňujeme osobní pokrok každého dítěte.

Naším cílem není srovnávat děti mezi sebou, ale podporovat jejich individuální rozvoj.

7.5 Bezpečné klima

Za základ kvalitního zájmového vzdělávání považujeme prostředí založené na důvěře, respektu a partnerské komunikaci.

Usilujeme o to, aby děti:

- nebály se vyjádřit svůj názor,
- uměly požádat o pomoc,
- přijímaly odlišnosti ostatních,
- cítily se bezpečně,
- měly radost ze společně prožitého času.

Pravidla společného soužití vytváříme společně s dětmi a vedeme je k jejich přirozenému dodržování.

7.6 Hodnocení jako podpora růstu

Ve školní družině využíváme především průběžnou motivační zpětnou vazbu.

Oceňujeme:

- snahu,
- aktivitu,
- spolupráci,
- tvořivost,
- osobní pokrok,
- odpovědný přístup.

Vyhýbáme se srovnávání dětí. Každé dítě hodnotíme s ohledem na jeho možnosti a individuální vývoj.

Naše pedagogická praxe

Každý den hledáme rovnováhu mezi plánovanými aktivitami a spontánní hrou. Všimáme si, co děti právě zajímá, a jejich nápady přirozeně začleňujeme do programu. Díky tomu se děti stávají aktivními spolutvůrci života školní družiny a učí se převzít odpovědnost za společně vytvářené prostředí.

Vazba na filozofii Kouzelné pastelky

Stejně jako nelze vytvořit krásný obraz jediným tahem pastelky, ani rozvoj dítěte nevzniká jednou metodou. Každá forma práce přináší jinou zkušenost – někdy dítě objevuje, jindy tvoří, spolupracuje nebo odpočívá. Teprve jejich promyšlené propojení vytváří prostředí, ve kterém může každý rozvíjet svůj potenciál.

8. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

„Podnětné prostředí nevytvářejí pouze stěny a vybavení. Vzniká především tam, kde se děti cítí bezpečně, přijímané a mají prostor růst.“

8.1 Materiální podmínky

Školní družina využívá prostory Základní školy a mateřské školy Lukov, které poskytují dětem bezpečné, funkční a esteticky příjemné prostředí pro každodenní činnost.

Prostory školní družiny jsou uspořádány tak, aby umožňovaly střídání různých forem práce – od klidových a odpočinkových činností přes tvořivé aktivity až po společenské hry a skupinovou spolupráci.

K dispozici jsou zejména:

- učebny přizpůsobené činnosti školní družiny,
- pracovní stoly pro výtvarné a tvořivé činnosti,
- herní koutky,
- knihy, společenské hry a didaktické pomůcky,
- výtvarný a pracovní materiál,
- sportovní vybavení,
- digitální technika využívaná přiměřeně věku dětí.

Při výběru pomůcek dbáme na jejich bezpečnost, kvalitu a možnost všestranného využití.

8.2 Využívání venkovních prostor

Významnou součástí programu představuje pravidelný pobyt venku.

Školní družina využívá:

- školní zahradu,
- školní hřiště,
- sportovní plochy,
- okolní přírodu,
- veřejná prostranství obce Lukov.

Pobyt venku je zařazován v průběhu celého roku s ohledem na počasí a aktuální podmínky. Přispívá k podpoře zdravého životního stylu, rozvoji pohybových dovedností i budování pozitivního vztahu k přírodě.

8.3 Personální podmínky

Zájmové vzdělávání zajišťují kvalifikované vychovatelky, které splňují požadavky stanovené právními předpisy.

Ve své práci:

- uplatňují respektující přístup,
- podporují individuální rozvoj každého dítěte,
- spolupracují s učiteli, vedením školy i rodiči,
- pravidelně se vzdělávají,
- sledují nové pedagogické trendy,
- sdílejí zkušenosti a příklady dobré praxe.

Profesní rozvoj pedagogických pracovníků je považován za přirozenou součást zkvalitňování práce školní družiny.

8.4 Psychosociální podmínky

Usilujeme o vytváření prostředí, ve kterém se děti cítí bezpečně, respektovaně a přijímaně.

Podporujeme:

- partnerskou komunikaci,
- vzájemnou důvěru,
- pozitivní vztahy,
- spolupráci,
- toleranci,
- otevřené řešení problémů.

Děti mají možnost vyjadřovat své názory, podílet se na plánování některých aktivit a aktivně ovlivňovat život školní družiny.

Velký důraz klademe na prevenci rizikového chování a podporu zdravého sociálního klimatu.

8.5 Podmínky pro přijímání uchazečů, průběh a ukončování vzdělávání

8.5.1 Přijímání uchazečů

- Do školní družiny přihlašují zákonní zástupci žáka písemnou přihláškou (zápisním lístkem), na které řádně vyplní všechny údaje,
- změny na přihlášce oznámí zákonní zástupci vychovatelce písemně s podpisem a datem,
- o zařazení žáka do školní družiny rozhoduje ředitelka školy,
- pro přihlášeného žáka je docházka do školní družiny povinná,
- žáci jsou přijímáni vždy na jeden školní rok,
- do školní družiny jsou přednostně přijímáni žáci 1. a 2. ročníku, děti zaměstnaných rodičů, dojíždějící žáci a žáci s denní docházkou.

8.5.2 Omlouvání nepřítomnosti

- Nepřítomnost žáka v družině, příp. odchylky od pravidelné docházky sdělí zákonní zástupci vychovatele písemnou formou,
- stejným způsobem zákonní zástupci žádají o umožnění odchodu žáka v doprovodu jiné osoby,
- na telefonickou žádost nelze žáka ze školní družiny uvolnit.

8.5.3 Ukončení vzdělávání

- Odhlášení žáka z docházky do školní družiny oznámí rodiče písemnou formou vychovatele ŠD,
- žák může být z činnosti ŠD vyloučen při závažném nebo opakovaném nedodržování Vnitřního řádu školní družiny,
- o podmíněčném vyloučení rozhodne ředitel v případě závažného provinění se stanovením zkušební lhůty, a to na dobu nejdéle jednoho roku,
- o vyloučení z docházky do ŠD rozhodne ředitel školy na základě písemného návrhu vychovatelky ŠD a po projednání v pedagogické radě. O podmíněčném nebo úplném vyloučení rozhoduje ředitel ve správním řízení.

8.6 Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví

- Při pobytu ve školní družině dodržuje žák vnitřní řád školní družiny a řídí se pokyny vychovatelek,
- za bezpečnost dětí ve školní družině odpovídá od příchodu žáka do družiny až do jeho odchodu vychovatelka,
- za žáka, který byl ve škole a nedostavil se do školní družiny, vychovatelka neodpovídá,
- nepřítomnost žáka je zaznamenávána každý den v Přehledu výchovně vzdělávací práce,
- žáci jsou poučeni o pravidlech bezpečnosti a ochrany zdraví při pobytu ve školní družině, záznam o tomto poučení je v Přehledu výchovně vzdělávací práce,
- při standardní činnosti školní družiny odpovídá vychovatelka za bezpečnost 25 žáků, při větším počtu nebo v mimořádných případech např. návštěva divadla, dopravního hřiště, výletu... určí ředitelka školy další dospělou osobu k doзору,
- dojde-li k úrazu, zajistí vychovatelka první pomoc, u vážného poranění pak lékařské ošetření, informuje zákonné zástupce, vyplní patřičnou dokumentaci o úrazu,
- všechny děti jsou povinny dbát o svou vlastní bezpečnost a zdraví i o bezpečnost a zdraví spolužáků.

8.7 Podmínky zabezpečení zájmových činností žáků se speciálními

vzdělávacími potřebami

Účastníci zájmového vzdělávání se speciálními vzdělávacími potřebami jsou individuálně integrováni do oddělení školní družiny s využitím speciálních pedagogických postupů. Vychovatelka družiny spolupracuje s výchovnou poradkyní školy, PPP, SPC, případně jinými poradenskými zařízeními.

Specifické pedagogické cíle pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami:

- začlenění do všech aktivit školní družiny v nejvyšší možné míře,
- podpůrná opatření k začlenění do činností –speciální pomůcky, individuální péče,
- činnosti respektující možnosti žáka – činnosti shodné na úrovni žáka,
- specifické činnosti s cílem reedukační péče o žáka.

8.8 Podmínky zabezpečení zájmových činností žáků se zdravotním a sociálním znevýhodněním

U dětí se zdravotním znevýhodněním je zohledňováno přiměřené zatížení v případě pohybových aktivit, vycházek. Třídní učitel a zákonní zástupci informují vychovatele o všech změnách zdravotního stavu dítěte.

Dětem se sociálním znevýhodněním mohou být poskytnuty pomůcky nezbytné pro naplňování výchovně vzdělávacího programu školní družiny, zvláštní péče je u těchto dětí věnována i přípravě na vyučování. Pokud zákonný zástupce prokáže, že splňuje podmínky stanovené v § 11 vyhlášky MŠMT 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, může požádat o snížení či prominutí úplaty.

8.9 Podmínky zabezpečení zájmového vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Snažíme se vyhovět vzdělávacím a zájmovým potřebám našich žáků. Využíváme jejich předností, komunikujeme se zákonnými zástupci o záměrech a o případných problémech, hledáme společně řešení.

Vytváříme podmínky, aby žák své nadání mohl rozvinout a uplatnit.

Způsoby práce s nadanými žáky:

- obohacovat, rozšiřovat zájmového vzdělávání,
- nadaný mladší žák může pracovat ve skupině starších žáků,
- vychovatelka je průvodce a konzultant žáka v určité oblasti zájmu,
- konzultovat postupy se zákonnými zástupci,
- pomáhat nadaným žákům najít podobné vrstevníky,
- místo práce na základní úrovni poskytovat žákům možnost účastnit se činností stimulujících jejich další rozvoj,
- poskytovat jim určitou volnost ve způsobu zájmového vzdělávání.

Úkol ŠD v rozvoji potenciálu nadaných žáků:

- motivovat žáky k zájmovému vzdělávání,
- učit je sebepoznání a podporovat v nich zdravou sebedůvěru,
- vést je k zájmu o vlastní rozvoj,
- vést žáky k sociálním dovednostem a respektovat přitom jejich osobní zvláštnosti.

Naše pedagogická praxe

Věříme, že kvalitní prostředí není dáno pouze vybavením školy. Každodenně vytváříme atmosféru založenou na důvěře, respektu a otevřené komunikaci. Děti vedeme k tomu, aby se podílely na péči o společné prostředí a vnímaly školní družinu jako místo, za které společně nesou odpovědnost.

Vazba na filozofii Kouzelné pastelky

Pastelka potřebuje kvalitní papír, aby mohla naplno vyniknout. Stejně tak dítě potřebuje bezpečné, podnětné a přátelské prostředí, ve kterém může rozvíjet své schopnosti. Materiální podmínky jsou důležité, skutečnou hodnotu však vytvářejí lidé, jejich vzájemné vztahy a každodenní atmosféra školní družiny.

9. HODNOCENÍ A EVALUACE

„Každý den je příležitostí zjistit, co se podařilo, co můžeme zlepšit a jak dětem nabídnout ještě lepší podmínky pro jejich rozvoj.“

9.1 Smysl evaluace

Evaluace je nedílnou součástí práce školní družiny. Jejím cílem není hledání nedostatků, ale průběžné ověřování kvality poskytovaného zájmového vzdělávání a hledání cest k jeho dalšímu rozvoji.

Pravidelné hodnocení nám pomáhá zjišťovat, zda stanovené cíle odpovídají potřebám dětí, zda zvolené metody vedou k očekávaným výsledkům a jak můžeme naši práci dále zkvalitňovat.

Evaluaci chápeme jako přirozený proces profesního růstu, který podporuje otevřenou komunikaci, spolupráci a sdílení zkušeností.

9.2 Co hodnotíme

Průběžně sledujeme zejména:

- **Naplňování cílů ŠVP**

Ověřujeme, zda realizované činnosti směřují k rozvoji kompetencí, hodnot a dovedností stanovených tímto školním vzdělávacím programem.

- **Kvalitu vzdělávací nabídky**

Posuzujeme pestrost, přiměřenost a atraktivitu nabízených aktivit i jejich návaznost na potřeby dětí.

- **Rozvoj účastníků**

Sledujeme individuální pokrok dětí v oblasti samostatnosti, spolupráce, komunikace, tvořivosti, odpovědnosti a vztahů k ostatním.

- **Klima školní družiny**

Věnujeme pozornost tomu, zda se děti cítí bezpečně, přijímané a spokojené a zda mezi nimi převažují pozitivní vztahy.

- **Organizaci a podmínky vzdělávání**

Průběžně vyhodnocujeme vhodnost organizace dne, materiální vybavení, využívání prostor i bezpečnostní podmínky.

9.3 Nástroje evaluace

Pro získávání zpětné vazby využíváme různé metody a zdroje informací.

Patří mezi ně zejména:

- pedagogické pozorování,
- průběžné rozhovory s dětmi,
- společná reflexe činností,

- analýza dětských prací,
- fotografie a dokumentace aktivit,
- hospitace vedení školy,
- vzájemné sdílení zkušeností pedagogů,
- rozhovory se zákonnými zástupci,
- dotazníková šetření podle potřeby,
- vlastní sebehodnocení vychovatelek.

Kombinace těchto nástrojů umožňuje získávat ucelený pohled na kvalitu práce školní družiny.

9.4 Hodnocení dětí

Ve školní družině neuplatňujeme klasifikaci.

Dětem poskytujeme průběžnou motivační zpětnou vazbu, která podporuje jejich sebedůvěru, samostatnost a chuť dále se rozvíjet.

Oceňujeme zejména:

- aktivní zapojení,
- spolupráci,
- ohleduplnost,
- tvořivost,
- snahu překonávat obtíže,
- osobní pokrok.

Vedeme děti k jednoduchému sebehodnocení a k tomu, aby dokázaly přemýšlet o svých zkušenostech i o tom, co se jim podařilo.

9.5 Evaluace práce vychovatelky

Součástí profesní práce každé vychovatelky je pravidelná reflexe vlastní činnosti.

Zaměřuje se především na:

- naplňování cílů programu,
- vhodnost použitých metod,
- organizaci činností,
- komunikaci s dětmi,
- spolupráci s rodiči,
- vlastní profesní rozvoj.

Výsledky reflexe slouží jako podklad pro další plánování a zkvalitňování pedagogické práce.

9.6 Hodnocení školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program je otevřeným dokumentem.

Průběžně ověřujeme jeho funkčnost, aktuálnost a soulad s legislativními změnami i potřebami školy.

V případě potřeby je program doplňován nebo upravován tak, aby dlouhodobě odpovídal současným požadavkům na kvalitní zájmové vzdělávání.

9.7 Cesta k dalšímu rozvoji

Evaluační není cílem sama o sobě. Je prostředkem, který nám pomáhá lépe porozumět potřebám dětí a neustále zkvalitňovat prostředí školní družiny.

Naším dlouhodobým cílem je vytvářet školní družinu, která je místem radosti, bezpečí, tvořivosti a vzájemného respektu a která se dokáže rozvíjet společně s dětmi i měnícími se potřebami společnosti.

Naše pedagogická praxe

Po významnějších projektech nebo akcích si společně s dětmi vyhraujeme čas na krátkou reflexi. Ptáme se například: *Co tě dnes nejvíce bavilo? Co bylo nejtěžší? Co bychom příště mohli udělat jinak?* Tyto rozhovory nám poskytují cennou zpětnou vazbu a zároveň vedou děti k přemýšlení o vlastním učení i společně prožitých zkušenostech.

Vazba na filozofii Kouzelné pastelky

Obraz nevzniká jediným tahem pastelky. Postupně přibývají další barvy, opravují se drobné nepřesnosti a celek získává svůj konečný tvar. Stejně vnímáme i evaluaci – jako průběžný proces, který nám pomáhá rozvíjet školní družinu a vytvářet stále lepší podmínky pro děti.

10. ZÁVĚREČNÉ SLOVO

„Každé dítě si zaslouží místo, kde může být samo sebou.“

Školní vzdělávací program **Kouzelná pastelka** je výsledkem společného úsilí vytvořit prostředí, ve kterém děti prožívají radost z objevování, tvoření, pohybu i vzájemných vztahů. Vychází z přesvědčení, že školní družina není pouze místem pro trávení volného času, ale významným prostorem pro osobnostní a sociální rozvoj dítěte.

Program je otevřeným dokumentem. Respektuje měnící se potřeby dětí, zkušenosti pedagogů i vývoj společnosti. Jeho smyslem není svazovat každodenní práci přesnými postupy, ale poskytovat jasný směr, společné hodnoty a inspiraci pro vytváření prostředí, ve kterém se děti cítí bezpečně, přijímané a motivované k objevování světa.

Věříme, že každé dítě přináší do života školní družiny svou jedinečnou barvu. Úkolem dospělých je vytvořit podmínky, aby mohla naplno zazářit. Právě v této rozmanitosti, vzájemném respektu a radosti ze společně prožitých okamžiků spočívá skutečné kouzlo **Kouzelné pastelky**.

11. PŘÍLOHY

„Každý dobrý program ožívá teprve tehdy, když se stane součástí každodenní práce.“

Přílohy tvoří nedílnou součást Školního vzdělávacího programu školní družiny **Kouzelná pastelka**. Rozpracovávají jednotlivé oblasti do praktické podoby a slouží jako metodická podpora pro vychovatelky při plánování, realizaci i vyhodnocování zájmového vzdělávání.

Jednotlivé přílohy lze průběžně aktualizovat podle potřeb školy, aniž by bylo nutné měnit hlavní text školního vzdělávacího programu.

11.1 Přehled příloh

Příloha č. 1 – Profil dítěte

Charakteristika dítěte, které prochází programem **Kouzelná pastelka**, včetně očekávaného rozvoje osobnostních, sociálních a pracovních kompetencí.

Příloha č. 2 – Profil vychovatelky

Vymezení profesních kompetencí, pedagogických principů a hodnot, které provázejí práci vychovatelky školní družiny.

Příloha č. 3 – Roční plán činnosti

Přehled tematických oblastí, tradičních akcí, projektových dnů a dlouhodobých aktivit během školního roku.

Příloha č. 4 – Vzor měsíčního plánu

Praktická ukázka plánování činností v návaznosti na tematické okruhy programu **Kouzelná pastelka**.

Příloha č. 5 – Projektové dny

Soubor návrhů projektových dnů, které propojují jednotlivé vzdělávací oblasti a podporují prožitkové učení.

Příloha č. 6 – Tradiční akce školní družiny

Přehled pravidelně realizovaných akcí podporujících spolupráci školy, rodiny a místní komunity.

Příloha č. 7 – Evaluační nástroje

Příklady hodnoticích archů, sebereflexe, pozorovacích záznamů a dalších nástrojů využívaných při evaluaci činnosti školní družiny.

Příloha č. 8 – Legislativní rámec

Přehled základních právních předpisů a metodických dokumentů, ze kterých školní vzdělávací program vychází.

PŘÍLOHA Č. 1

PROFIL DÍTĚTE

„Každé dítě je jedinečné. Když poznáme jeho silné stránky, zájmy a potřeby, můžeme mu pomoci rozvíjet jeho vlastní barvy.“

Naše pedagogická praxe

Profil dítěte slouží jako pracovní nástroj vychovatelky. Jeho cílem není dítě hodnotit ani srovnávat s ostatními, ale lépe poznat jeho osobnost, zájmy a individuální potřeby. Získané informace pomáhají plánovat činnosti tak, aby každé dítě mohlo zažívat úspěch, rozvíjet své silné stránky a cítit se ve školní družině bezpečně a přijímaně.

Vazba na filozofii Kouzelné pastelky

Stejně jako každá pastelka má svůj jedinečný odstín, má i každé dítě své schopnosti, zájmy a tempo rozvoje. Profil dítěte nám pomáhá tyto „barvy“ poznat a vytvářet prostředí, ve kterém mohou naplno zazářit.

VZOR PROFILU DÍTĚTE

Základní údaje

Údaj	Záznam
Jméno a příjmení	
Datum narození	
Třída	
Školní rok	
Oddělení školní družiny	
Třídní učitel	
Vychovatelka	

CO JE PRO DÍTĚ TYPICKÉ?

Osobnost dítěte

- | | |
|---|--|
| ☐ klidné | ☐ zvědavé |
| ☐ živé | ☐ pečlivé |
| ☐ společenské | ☐ samostatné |
| ☐ spíše samotářské | ☐ potřebuje větší podporu |
| ☐ tvořivé | |

Jiné charakteristiky:

.....

.....

.....

OBLASTI ZÁJMU

Dítě nejraději:

- | | |
|-----------------------------------|---|
| ☐ kreslí | ☐ tančí |
| ☐ tvoří | ☐ staví |
| ☐ sportuje | ☐ hraje deskové hry |
| ☐ čte | ☐ pobývá venku |
| ☐ zpívá | ☐ pracuje s přírodninami |

Jiné:

.....

.....

.....

SOCIÁLNÍ VZTAHY

Dítě:

- | | |
|---|--|
| ☐ snadno navazuje kontakty | ☐ bývá nejisté |
| ☐ spolupracuje s ostatními | ☐ rádo pomáhá |
| ☐ potřebuje povzbudit | ☐ je přirozeným organizátorem |

Poznámky:

.....

.....

.....

SILNÉ STRÁNKY DÍTĚTE

Co se dítěti daří?

.....

.....

.....

OBLASTI PODPORY

Na čem chceme společně pracovat?

.....

.....

.....

JAK DÍTĚ NEJLÉPE MOTIVOVAT?

- | | |
|--|--|
| ☐ možností volby | ☐ pohybem |
| ☐ odpovědností | ☐ spoluprací |
| ☐ tvořivými činnostmi | ☐ individuálním povzbuzením |
| | ☐ pochvalou |

Jiné:

.....

.....

.....

POZNÁMKY KE ZDRAVOTNÍM, VZDĚLÁVACÍM NEBO JINÝM POTŘEBÁM

(Pouze informace důležité pro práci školní družiny a v souladu s pravidly ochrany osobních údajů.)

.....

.....

.....

SPOLUPRÁCE S RODINOU

Důležité informace od rodičů:

.....

.....

.....

PŘÍLOHA Č. 2

PROFIL VYCHOVATELKY

„Největší inspirací pro dítě není dokonalý dospělý, ale dospělý, který umí naslouchat, podporovat a věří v jeho možnosti.“

Naše pedagogická praxe

Profil vychovatelky je nástrojem profesní sebereflexe. Podporuje plánování dalšího vzdělávání, uvědomování si vlastních silných stránek i oblastí pro rozvoj a napomáhá zkvalitňování každodenní pedagogické práce. Slouží výhradně jako interní pracovní dokument školní družiny.



Vazba na filozofii Kouzelné pastelky

Vychovatelka je průvodcem na cestě dítěte za poznáním, nikoli tím, kdo určuje jedinou správnou cestu. Svým přístupem vytváří prostředí založené na důvěře, respektu, bezpečí a radosti z objevování. Stejně jako děti rozvíjejí své schopnosti, rozvíjí i vychovatelka své profesní dovednosti, aby mohla co nejlépe podporovat jedinečnost každého dítěte.

VZOR PROFILU VYCHOVATELKY

Základní údaje

Údaj	Záznam
Jméno a příjmení	
Školní rok	
Oddělení školní družiny	
Kvalifikace	
Praxe	
Další vzdělávání (DVPP)	

MOJE PEDAGOGICKÁ FILOZOFIE

Jaké hodnoty považuji ve své práci za nejdůležitější?

.....

.....

.....

SILNÉ STRÁNKY MÉ PRÁCE

- | | |
|--|---|
| ☐ vytvářím bezpečné prostředí | ☐ vedu děti k odpovědnosti |
| ☐ podporuji samostatnost dětí | ☐ umím řešit konfliktní situace |
| ☐ umím motivovat děti | ☐ spolupracuji s rodiči |
| ☐ rozvíjím tvořivost | ☐ organizuji projektové aktivity |
| ☐ podporuji spolupráci | ☐ efektivně využívám digitální technologie |

Jiné:

.....

.....

.....

OBLASTI PROFESNÍHO ROZVOJE

Na čem bych chtěla dále pracovat?

- | | |
|---|--|
| ☐ nové metody zájmového vzdělávání | ☐ environmentální vzdělávání |
| ☐ práce s heterogenním kolektivem | ☐ digitální kompetence |
| ☐ podpora dětí se speciálními vzdělávacími potřebami | ☐ prevence rizikového chování |
| ☐ komunikace s rodiči | ☐ wellbeing dětí |

Jiné:

.....

.....

.....

JAK PODPORUJI DĚTI

Nejčastěji využívám:

- | | |
|--|---|
| ☐ individuální přístup | ☐ projektové vyučování |
| ☐ pozitivní motivaci | ☐ zážitkové aktivity |
| ☐ pochvalu | ☐ pobyt venku |
| ☐ sebehodnocení | ☐ tvořivé dílny |
| ☐ kooperativní činnosti | ☐ komunitní kruhy |
| | ☐ relaxační činnosti |

SPOLUPRÁCE

Se školou

- ☐ třídní učitelé
- ☐ vedení školy
- ☐ školní poradenské pracoviště
- ☐ asistenti pedagoga
- ☐ ostatní pedagogové

S rodiči

- ☐ osobní rozhovory
- ☐ konzultace
- ☐ školní akce
- ☐ elektronická komunikace
- ☐ společné projekty

SEBEREFLEXE

Na co jsem ve své práci hrdá?

.....

.....

Co bych chtěla v příštím školním roce zlepšit?

.....

.....

PROFESNÍ CÍLE PRO DALŠÍ OBDOBÍ

.....

.....

Přehled absolvovaného vzdělávání (DVPP)

Název vzdělávání	Datum	Přínos pro práci ve ŠD

Plán profesního rozvoje

Cíl	Termín	Splněno

PŘÍLOHA Č. 3

ROČNÍ PLÁN ČINNOSTI ŠKOLNÍ DRUŽINY

„Každé roční období přináší nové barvy, nové zážitky a nové příležitosti k objevování.“

Charakteristika ročního plánu

Roční plán činnosti školní družiny představuje základní přehled vzdělávacích a zájmových aktivit realizovaných v průběhu školního roku. Jeho cílem je zajistit vyvážené zastoupení odpočinkových, rekreačních, zájmových, vzdělávacích i spontánních činností, které podporují harmonický rozvoj osobnosti dítěte.

Plán je orientační a otevřený. Jednotlivé aktivity mohou být v průběhu školního roku upravovány podle aktuálních potřeb dětí, počasí, školních akcí nebo nových příležitostí.

Naše pedagogická praxe

Roční plán je živým pracovním dokumentem. Slouží jako vodítko pro plánování činností, ale zároveň ponechává dostatek prostoru pro spontánní nápady dětí, aktuální situace i nové příležitosti. Jednotlivé aktivity jsou vybírány s ohledem na věk, zájmy a individuální potřeby dětí.

Vazba na filozofii Kouzelné pastelky

Stejně jako se během roku proměňuje příroda, proměňují se i děti. Každé období přináší nové zkušenosti, výzvy a radosti. Roční plán vytváří pestrou mozaiku činností, ve které má každé dítě možnost objevovat své schopnosti, rozvíjet své zájmy a přispívat svou jedinečnou „barvou“ ke společnému obrazu školní družiny.

VZOR ROČNÍHO PLÁNU ČINNOSTI ŠKOLNÍ DRUŽINY

Září

Téma: Jsme jedna parta

Cíle	Příklady činností
• seznámení dětí s prostředím školní družiny, • vytváření pravidel společného soužití, • podpora kamarádských vztahů, • rozvoj pocitu bezpečí	• seznamovací hry, • tvorba pravidel družiny, • poznávání školy a okolí, • podzimní vycházky, • výtvarné práce „Moje pastelka“.

Říjen

Téma: Barevný podzim

Cíle	Příklady činností
• poznávání přírody, • rozvoj tvořivosti, • podpora environmentálního myšlení.	• sběr přírodnin, • podzimní tvoření, • drakiáda, • přírodovědné hry, • pohyb venku.

Listopad

Téma: Pomáháme druhým

Cíle	Příklady činností
• rozvoj empatie, • vzájemná pomoc, • budování pozitivních vztahů.	• komunitní kruhy, • společné projekty, • výroba drobných dárků, • tematické hry.

Prosinec

Téma: Kouzlo Vánoc

Cíle	Příklady činností
• poznávání tradic, • rozvoj tvořivosti, • posilování mezilidských vztahů.	• adventní tvoření, • zpívání koled, • vánoční dílny, • společná vánoční besídka.

Leden

Téma: Objevujeme nové možnosti

Cíle	Příklady činností
• podpora samostatnosti, • rozvoj tvořivého myšlení, • zimní radovánky.	• zimní hry, • experimentování, • deskové hry, • výtvarné činnosti.

Únor

Téma: Svět fantazie

Cíle	Příklady činností
• rozvoj představivosti, • dramatická výchova, • spolupráce.	• karneval, • pohádkové hry, • divadelní scénky, • výroba masek.

Březen

Téma: Jaro klepe na dveře

Cíle	Příklady činností
• pozorování změn v přírodě, • podpora pohybových aktivit, • rozvoj čtenářství.	• návštěva knihovny, • jarní vycházky, • velikonoční tvoření, • čtenářské dílny.

Duben

Téma: Chráníme naši planetu

Cíle	Příklady činností
• environmentální výchova, • odpovědný vztah k přírodě, • praktické dovednosti.	• Den Země, • třídění odpadu, • úklid okolí školy, • přírodovědné pokusy.

Květen

Téma: Rodina a přátelství

Cíle	Příklady činností
• upevňování vztahů, • podpora spolupráce, • rozvoj sociálních kompetencí.	• Den matek, • sportovní odpoledne, • společné hry, • tvoření pro rodiče.

Červen

Téma: Těšíme se na prázdniny

Cíle	Příklady činností
• shrnutí školního roku, • podpora pozitivních vzpomínek, • bezpečnost o prázdninách.	• Den dětí • sportovní den, • výlety, • hry v přírodě, • závěrečné hodnocení roku.

Přehled tradičních akcí školní družiny

Období	Akce
Září	Seznamovací odpoledne
Říjen	Podzimní tvoření
Prosinec	Adventní a vánoční dílny
Únor	Dětský karneval
Duben	Den Země
Květen	Den matek
Červen	Den dětí, sportovní odpoledne a rozloučení se školním rokem

Průběžně během celého roku

- odpočinkové a relaxační činnosti,
- spontánní hry,
- pobyt venku,
- sportovní aktivity,
- čtenářské chvilky,
- tvořivé dílny,
- hudební a dramatické činnosti,
- deskové a logické hry,
- environmentální aktivity,
- komunitní kruhy,
- podpora zdravého životního stylu,
- rozvoj digitálních kompetencí přiměřeně věku dětí.

PŘÍLOHA Č. 4

VZOR MĚSÍČNÍHO PLÁNU ČINNOSTI ŠKOLNÍ DRUŽINY

„Každý měsíc přináší nové příležitosti k objevování, tvoření, spolupráci i radosti ze společně prožitého času.“

Naše pedagogická praxe

Měsíční plán navazuje na roční plán činnosti a konkretizuje jednotlivé vzdělávací cíle podle aktuálního období, zájmů dětí, školních akcí i místních tradic. Slouží jako pracovní dokument vychovatelky, který umožňuje pružně reagovat na potřeby kolektivu a vytvářet pestrou nabídku činností podporujících všestranný rozvoj dítěte.



Vazba na filozofii Kouzelné pastelky

Každý měsíc představuje jednu novou kapitolu společného příběhu školní družiny. Měsíční plán vytváří prostor pro spontánní nápady, tvořivost, spolupráci i objevování. Díky jeho flexibilitě může každé dítě přispět svou jedinečnou „barvou“ a společně tak vytvářet pestrou mozaiku zážitků, na které budou děti s radostí vzpomínat.

VZOR MĚSÍČNÍHO PLÁNU ČINNOSTI ŠKOLNÍ DRUŽINY

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Údaj	Záznam
Měsíc	

Údaj	Záznam
Školní rok	
Oddělení školní družiny	
Vychovatelka	

MĚSÍČNÍ TÉMA

Hlavní téma měsíce:

.....

Motto měsíce:

.....

VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ CÍLE

- | | |
|--|---|
| ☐ rozvoj komunikace | ☐ odpovědnost |
| ☐ podpora spolupráce | ☐ kulturní povědomí |
| ☐ tvořivost | ☐ čtenářská gramotnost |
| ☐ pohybové dovednosti | ☐ digitální kompetence |
| ☐ vztah k přírodě | ☐ zdravý životní styl |
| ☐ samostatnost | |
| ☐ jiné: | |

.....

PLÁNOVANÉ ČINNOSTI

Odpočinkové a relaxační činnosti

.....

.....

Rekreační a pohybové činnosti

.....

.....

Výtvarné a pracovní činnosti

.....

.....

Hudební a dramatické činnosti

.....

.....

Přírodovědné a environmentální činnosti

.....

.....

Čtenářské a jazykové aktivity

.....

.....

Společenské a komunitní aktivity

.....

.....

PROJEKT NEBO TEMATICKÁ AKCE MĚSÍCE

Název:

.....

Popis:

.....

.....

SPOLUPRÁCE

Se školou

- ☐ třídní učitelé
- ☐ školní poradenské pracoviště
- ☐ vedení školy
- ☐ školní akce
- ☐ jiné:

.....

.....

S rodiči

- ☐ konzultace
- ☐ společná akce
- ☐ výstava prací
- ☐ informační nástěnka
- ☐ elektronická komunikace
- ☐ jiné:

.....

.....

POMŮCKY A MATERIÁL

.....

.....

BEZPEČNOST A ORGANIZACE

Na co bude během měsíce zaměřena zvýšená pozornost?

.....

.....

REFLEXE MĚSÍCE

Co se podařilo?

.....

.....

Co děti nejvíce zaujalo?

.....

.....

Co je vhodné příště upravit?

.....

.....

Náměty od dětí

.....

.....

SEBEREFLEXE VYCHOVATELKY

Jak hodnotím průběh měsíce?

.....

.....

Jaké zkušenosti využiji při plánování dalšího období?

.....

.....

PŘÍLOHA Č. 5

PROJEKTOVÉ DNY ŠKOLNÍ DRUŽINY

„Nejkrásnější učení vzniká tehdy, když děti mohou objevovat, tvořit, spolupracovat a prožívat skutečné zážitky.“

Charakteristika projektových dnů

Projektové dny představují významnou součást vzdělávací nabídky školní družiny. Jsou zaměřeny na propojení poznávání, tvořivosti, pohybových aktivit, spolupráce i praktických zkušeností. Umožňují dětem učit se prostřednictvím vlastního prožitku, rozvíjet jejich přirozenou zvědavost a posilovat pozitivní vztahy mezi dětmi.

Projektové dny navazují na vzdělávací cíle školy i školní družiny a podporují rozvoj klíčových kompetencí v souladu s filozofií programu **Kouzelná pastelka**.

Naše pedagogická praxe

Projektové dny představují příležitost propojit vzdělávání s reálným životem. Děti se učí spolupracovat, plánovat, tvořit, řešit problémy a přebírat odpovědnost za společnou práci. Důležitou součástí je aktivní zapojení všech dětí a vytváření prostředí, ve kterém může každý zažít úspěch.

Vazba na filozofii Kouzelné pastelky

Projektové dny jsou jednou z nejbarevnějších částí života školní družiny. Přinášejí společné zážitky, které podporují přátelství, radost z objevování i pocit sounáležitosti. Každý projekt umožňuje dětem rozvíjet jejich jedinečné schopnosti a ukazuje, že právě rozmanitost nápadů a talentů vytváří společný obraz plný barev – stejně jako v **Kouzelné pastelce**.

VZOR PROJEKTOVÉHO DNE ŠKOLNÍ DRUŽINY

Přehled projektových dnů

Období	Název projektu	Zaměření
Září	Jsme jedna parta	Adaptace, spolupráce, pravidla
Říjen	Podzimní kouzlení	Příroda, tvoření, environmentální výchova
Listopad	Den laskavosti	Empatie, vzájemná pomoc
Prosinec	Kouzlo Vánoc	Tradice, tvořivost, spolupráce
Leden	Zimní objevitelé	Pokusy, hry, zimní příroda
Únor	Karneval barev	Fantazie, dramatická výchova
Březen	Kniha je můj kamarád	Čtenářská gramotnost
Duben	Den Země	Ochrana přírody, EVVO
Květen	Rodina a přátelství	Mezilidské vztahy
Červen	Hurá na prázdniny!	Sport, bezpečnost, společné zážitky

Doporučená struktura projektového dne

Název projektu

.....

Termín realizace

.....

Cílová skupina

.....

Vzdělávací cíle

- rozvoj klíčových kompetencí,
- podpora spolupráce,
- rozvoj tvořivosti,
- posilování pozitivních vztahů,
- propojení teorie s praxí.

Časový harmonogram

Čas	Činnost

Obsah projektu

Motivační část

.....

Hlavní činnosti

.....

.....

.....

Pohybová aktivita

.....

Tvořivá činnost

.....

Reflexe

.....

Pomůcky

.....

.....

Zapojení partnerů

- ☐ rodiče
- ☐ obec
- ☐ knihovna
- ☐ hasiči
- ☐ Policie ČR
- ☐ myslivci
- ☐ místní spolky
- ☐ jiné:

Dokumentace projektu

- ☐ fotografie
- ☐ výrobky dětí
- ☐ výstava
- ☐ kronika školy
- ☐ web školy
- ☐ školní časopis
- ☐ jiné:

.....

.....

Hodnocení projektu

Co se podařilo?

.....

.....

Co děti nejvíce zaujalo?

.....

.....

Doporučení pro příští realizaci

.....

.....

Inspirace pro další projektové dny

- Den stromů
- Den vody
- Den zvířat
- Olympijský den
- Den zdraví
- Pohádkový les
- Badatelský den
- Dopravní den
- Den povolání
- Den tradic a řemesel
- Stezka odvahy
- Vědecké odpoledne
- Den her bez elektřiny
- Cesta kolem světa
- Indiánský den

PŘÍLOHA Č. 6

TRADIČNÍ AKCE ŠKOLNÍ DRUŽINY

„Tradice vytvářejí vzpomínky. Společně prožité chvíle spojují děti, rodiny i školu a stávají se barevnými stopami na cestě jejich dětstvím.“

Charakteristika tradičních akcí

Tradiční akce školní družiny jsou nedílnou součástí života školy. Navazují na lidové tradice, významné dny, roční období i místní zvyklosti. Přispívají k vytváření příjemné atmosféry, podporují spolupráci mezi dětmi, pedagogy a rodiči a posilují sounáležitost se školou i obcí.

Jednotlivé akce jsou plánovány s ohledem na věk dětí, jejich zájmy a aktuální podmínky školy. Jejich obsah může být každoročně obměňován a doplňován o nové nápady a inspirace.

Naše pedagogická praxe

Tradiční akce jsou významným prostředkem neformálního vzdělávání. Umožňují dětem učit se prostřednictvím vlastního prožitku, posilují vzájemné vztahy a vytvářejí pozitivní klima školní družiny. Důležitým prvkem je aktivní zapojení dětí do přípravy, organizace i hodnocení jednotlivých akcí.

Vazba na filozofii Kouzelné pastelky

Každá společná akce přidává do života školní družiny novou barvu. Radost ze společného tvoření, oslav, her i tradic pomáhá dětem vytvářet vzpomínky, které si odnášejí do dalšího života. Právě tyto okamžiky podporují pocit sounáležitosti, přátelství a bezpečí – hodnoty, na kterých je postavena filozofie **Kouzelné pastelky**.

Přínos tradičních akcí

Tradiční akce školní družiny přispívají k:

- rozvoji sociálních a komunikačních dovedností,
- posilování vztahů mezi dětmi,
- vytváření pozitivního vztahu ke škole,
- poznávání kulturních a lidových tradic,
- rozvoji tvořivosti a fantazie,
- podpoře zdravého životního stylu,
- spolupráci školy s rodinou a místní komunitou,

- vytváření příjemných společných zážitků.

Přehled tradičních akcí školní družiny

Období	Název akce	Zaměření
Září	Vítáme nový školní rok	Seznamování, spolupráce
Říjen	Podzimní tvoření	Příroda, výtvarné činnosti
Říjen	Drakiáda	Pohyb, společné zážitky
Listopad	Svatomartinské odpoledne	Lidové tradice
Prosinec	Adventní dílny	Vánoční tradice, tvoření
Prosinec	Mikulášské odpoledne	Zvyky a tradice
Prosinec	Vánoční posezení	Přátelství, společné chvíle
Leden	Zimní hry	Pohyb a sport
Únor	Dětský karneval	Fantazie, hudba, tanec
Březen	Měsíc knihy	Čtenářská gramotnost
Duben	Velikonoční tvoření	Lidové tradice
Duben	Den Země	Environmentální výchova
Květen	Den matek	Rodina, mezigenerační vztahy
Červen	Dětský den	Pohyb, soutěže
Červen	Rozloučení se školním rokem	Hodnocení, společné zážitky

VZOR TRADIČNÍ AKCE ŠKOLNÍ DRUŽINY

Název akce

.....

Termín

.....

Cílová skupina

.....

Místo konání

.....

Výchovně vzdělávací cíle

- ☐ rozvoj spolupráce
- ☐ podpora tvořivosti
- ☐ rozvoj komunikace
- ☐ poznávání tradic
- ☐ podpora pohybových aktivit

- ☐ vztah k přírodě
- ☐ budování pozitivních vztahů
- ☐ rozvoj kulturního povědomí
- ☐ jiné:

Program akce

Čas	Program

Materiální zajištění

Potřebné pomůcky a materiál:

.....

.....

Zapojení partnerů

- ☐ rodiče
- ☐ obec
- ☐ knihovna
- ☐ hasiči
- ☐ Policie ČR
- ☐ myslivci
- ☐ místní spolky
- ☐ jiné:

.....

Dokumentace projektu

- ☐ fotografie
- ☐ výrobky dětí
- ☐ výstava
- ☐ kronika školy
- ☐ web školy
- ☐ školní časopis
- ☐ jiné:

Spolupráce

Na přípravě akce se mohou podílet:

- ☐ rodiče

Propagace akce

- ☐ web školy

- ☐ prarodiče
- ☐ obec
- ☐ školní jídelna
- ☐ místní spolky
- ☐ knihovna
- ☐ hasiči
- ☐ Policie ČR
- ☐ jiné:

.....

- ☐ školní nástěnka
- ☐ fotografie
- ☐ kronika školy
- ☐ sociální síť školy
- ☐ místní zpravodaj
- ☐ výstava dětských prací

Hodnocení akce

Co se podařilo?

.....

.....

Co děti nejvíce ocenily?

.....

.....

Doporučení pro další ročník

.....

PŘÍLOHA Č. 7

EVALUAČNÍ NÁSTROJE ŠKOLNÍ DRUŽINY

„Hodnocení není hledáním chyb. Je cestou k tomu, abychom společně objevovali, co se daří a jak můžeme být ještě lepší.“

Charakteristika evaluace

Evaluace je přirozenou součástí činnosti školní družiny. Jejím cílem je průběžně sledovat kvalitu zájmového vzdělávání, vyhodnocovat naplňování stanovených cílů a získávat podklady pro další rozvoj činnosti školní družiny.

Hodnocení je zaměřeno především na podporu kvality vzdělávání, rozvoj pozitivního klimatu a zajištění bezpečného prostředí pro všechny děti. Evaluační proces probíhá průběžně během celého školního roku a je založen na spolupráci vychovatelek, vedení školy, dětí i rodičů.

Naše pedagogická praxe

Evaluační proces je průběžný proces, který pomáhá zkvalitňovat práci školní družiny. Vychází z každodenního pozorování, otevřené komunikace a společné reflexe. Získané poznatky slouží k plánování dalších aktivit a k vytváření prostředí, ve kterém se děti cítí bezpečně, spokojeně a mohou naplno rozvíjet svůj potenciál.

Vazba na filozofii Kouzelné pastelky

V **Kouzelné pastelce** nevnímáme hodnocení jako hledání nedostatků, ale jako příležitost k růstu. Každé dítě, každá vychovatelka i každá společná zkušenost přidává novou barvu do našeho společného obrazu. Pravidelná evaluace nám pomáhá tento obraz dále rozvíjet tak, aby školní družina zůstávala místem radosti, bezpečí, tvořivosti a vzájemného respektu.

Oblasti evaluace

Oblast	Co sledujeme
Vzdělávací činnost	naplňování cílů ŠVP ŠD
Klima školní družiny	bezpečí, vztahy, spolupráce
Organizace práce	efektivita činností a režimu
Nabídka aktivit	pestrost a přiměřenost činností
Individuální podpora	respektování potřeb jednotlivých dětí
Spolupráce s rodiči	komunikace a partnerství
Materiální podmínky	vybavení a využití pomůcek
Profesní rozvoj	sebereflexe a vzdělávání vychovatelek

Evaluační nástroje

1. Pedagogické pozorování

Průběžné sledování:

- zapojení dětí do činností,
- vztahů mezi dětmi,
- komunikace,
- samostatnosti,
- tvořivosti,
- zájmů a potřeb dětí.

2. Průběžná pedagogická diagnostika

Sledujeme zejména:

- ☐ adaptaci dítěte
- ☐ spolupráci
- ☐ aktivitu
- ☐ samostatnost
- ☐ odpovědnost
- ☐ respektování pravidel
- ☐ komunikaci
- ☐ řešení konfliktů
- ☐ rozvoj zájmů
- ☐ sociální vztahy

3. Sebereflexe vychovatelky

Pravidelně si vychovatelka klade otázky:

- Dařilo se naplňovat stanovené cíle?
- Byly činnosti pro děti přínosné?
- Byly aktivity přiměřené věku?
- Měly děti možnost aktivně se zapojit?
- Jaká byla atmosféra během činností?
- Co bych příště udělala jinak?

4. Hodnocení dětmi

Možné formy:

- | | |
|---|--|
| ☐ komunitní kruh | ☐ kresba |
| ☐ společný rozhovor | ☐ anketa |
| ☐ hodnoticí kartičky | ☐ schránka nápadů |

☐ smajlíkové hodnocení

5. Zpětná vazba od rodičů

Získávána prostřednictvím:

- ☐ individuálních rozhovorů
- ☐ konzultací
- ☐ dotazníků
- ☐ třídních schůzek
- ☐ elektronické komunikace
- ☐ společných akcí školy

6. Hospitační činnost

Hospitace jsou zaměřeny na:

- organizaci činností,
- práci s kolektivem,
- podporu individuálních potřeb dětí,
- klima školní družiny,
- bezpečnost,
- komunikaci s dětmi.

Roční evaluační přehled

Oblast	Hodnocení	Návrh opatření
Vzdělávací cíle		
Klima ŠD		
Organizace		
Nabídka aktivit		
Materiální podmínky		
Spolupráce s rodiči		
Profesní rozvoj		

Plán zlepšování

Silné stránky školní družiny

.....

.....

.....

Oblasti pro další rozvoj

.....

.....

.....

Přijatá opatření

.....

.....

.....

Termín vyhodnocení

.....

Kritéria úspěšnosti

Za úspěšné naplňování ŠVP školní družiny považujeme zejména:

- děti se do činností zapojují s radostí a zájmem,
- ve školní družině panuje bezpečné a přátelské klima,
- děti spolupracují a respektují se navzájem,
- nabídka činností odpovídá zájmům a potřebám dětí,
- rodiče jsou informováni o činnosti školní družiny a spolupracují se školou,
- vychovatelky průběžně reflektují svou práci a dále rozvíjejí své profesní kompetence.

PŘÍLOHA Č. 8

LEGISLATIVNÍ RÁMEC

„Kvalitní vzdělávání stojí na pevných hodnotách, odbornosti pedagogů a respektování právních předpisů, které zajišťují bezpečné a podnětné prostředí pro všechny děti.“

Charakteristika

Školní vzdělávací program školní družiny **Kouzelná pastelka** je zpracován v souladu s platnými právními předpisy České republiky upravujícími oblast předškolního, základního a zájmového vzdělávání. Program respektuje cíle a zásady vzdělávání stanovené školskou legislativou a vychází z principů moderní pedagogiky, podpory wellbeingu, bezpečného školního prostředí a rovného přístupu ke vzdělávání.

Legislativní rámec tvoří základ pro plánování, organizaci, realizaci i evaluaci činnosti školní družiny.

Základní právní předpisy

Školský zákon

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Stanovuje:

- organizaci vzdělávání,
- práva a povinnosti účastníků vzdělávání,
- postavení školní družiny jako školského zařízení pro zájmové vzdělávání,
- podmínky poskytování vzdělávání.

Vyhláška o zájmovém vzdělávání

Vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů

Vymezuje zejména:

- organizaci školní družiny,
- podmínky přijímání účastníků,
- provoz školní družiny,
- obsah zájmového vzdělávání,
- vedení dokumentace.

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání (RVP ZV)

Školní družina svými činnostmi podporuje naplňování cílů základního vzdělávání a rozvoj klíčových kompetencí v souladu s platným Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Program přispívá zejména k rozvoji:

- kompetence k učení,
- kompetence k řešení problémů,
- komunikativní kompetence,
- sociální a personální kompetence,
- občanské kompetence,
- pracovní kompetence,
- digitální kompetence.

Další související právní předpisy

Školní družina při své činnosti respektuje zejména:

- **Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád**, ve znění pozdějších předpisů.
- **Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník**, ve znění pozdějších předpisů.

- **Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce**, ve znění pozdějších předpisů.
- **Zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů**, ve znění pozdějších předpisů.
- **Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 (GDPR).**
- **Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví**, ve znění pozdějších předpisů.
- **Zákon č. 198/2009 Sb., antidiskriminační zákon**, ve znění pozdějších předpisů.

Bezpečnost a ochrana zdraví

Činnost školní družiny se řídí právními předpisy a interními dokumenty školy upravujícími:

- bezpečnost a ochranu zdraví dětí,
- prevenci rizikového chování,
- požární ochranu,
- první pomoc,
- ochranu osobních údajů,
- školní řád,
- vnitřní řád školní družiny.

Interní dokumenty školy

Na ŠVP školní družiny navazují zejména:

- Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání.
- Školní řád.
- Vnitřní řád školní družiny.
- Organizační řád školy.
- Minimální preventivní program.
- Program environmentálního vzdělávání (EVVO).
- Krizový plán školy.
- Plán školního poradenského pracoviště.
- Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP).
- Výroční zpráva školy.
- Koncepce rozvoje školy.

Zásady činnosti školní družiny

Veškeré činnosti školní družiny jsou realizovány v souladu se zásadami:

- rovného přístupu ke vzdělávání,
- respektování individuálních potřeb dítěte,

- podpory inkluzivního vzdělávání,
- ochrany práv dítěte,
- vytváření bezpečného a podnětného prostředí,
- spolupráce školy, rodiny a dalších partnerů,
- podpory zdravého životního stylu,
- prevence rizikového chování,
- ochrany životního prostředí.

Průběžná aktualizace

Legislativní rámec je průběžně sledován a aktualizován podle změn právních předpisů. Za jeho pravidelnou revizi a soulad s aktuálně platnou legislativou odpovídá ředitelka školy.

